

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brazov, piața mare nr. 30.
Brisori nefrancați nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brazov și la orătoarele
BIBLIOTECA de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukas Nachf.,
Max. Angenfeldt & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bornat, Jufiu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 8).

„GAZETA“ iese în fiecare d-
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare.
Terțul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu duoul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 44. — Anul LXV.

Brașov, Duminică 24 Februarie (9 Martie).

1902.

De ce ne luptăm?

Cetitorul doritor de-a cunoșce și a pătrunde cât mai bine temeiul lucrurilor își va fi pus mai de multe ori întrebarea:

„De ce Români nu se pot înțelege cu Ungurii, de ce atâta certă și dușmăniă între ei? De unde vine, că, deși locuiesc împreună și sunt avizați prin sorțe unii la alții, totuși ei sunt despărțiți în două tabere de luptă?”

Mulți vor suride dîcînd; Ce pôte fi mai ușor de înțeles? Apoi etă se întâmplă și cu aceste două popóre, ce se petrece în lume prin tre 6menî, unul nedreptătesce pe celălalt, atacă, fiă din lăcomie, fiă din răutate, dreptul celuilalt. De aici traiul rău, certele, bătăile și desbinarea!

Vine însă Ungurul trufaș și bun de gură și dice cătră Român: „Ce? tu te plîngi că ți-am făcut nedreptate, că ți-am luat vre-un drept? Dér ore nu e sunt stăpânul în casă? Nu tot eu te-am împărțit la toate drepturile de care însu-și mă bucur? Nu suntem egali înaintea legii?”

...Ce-ți mai trebuie, decă poți să te bucuri și tu de fericirea mea? Ți trebuie orîndueli și judecată dréptă? Etă deregătoriile și judecătoriale maghiare din țără, cari sunt pentru toți. De-i vrea să te cultivezi și să progresezi, nu te poți folosi și tu ca și mine, de școlele și instituțiunile maghiare ce le înființază statul? Ce ți-ar puté strica să iei parte la viața mea maghiară, când și tu poți avé școla ta și-ți poți face rugăciunile în biserică în limba mamei tale? De ce n'ai puté-o duce cât de bine pe lângă mine? De ce n'ai trăi în cea mai strînsă frățietate cu mine, când nu-ți cer decăt să mă recunoscă ca stăpânul și susțitorul tîu, și să fi trup și suflet cu mine în cugetare, în simțire, în grai și în scris bun patriot maghiar?

De câte-ori adversarii ne vin cu de acestea, de atâtea ori se găsec și ómenî pâlîți la creeri, ori slugarnici, vai de ei, cari, stând la îndoială, simt óre-care plăcere de a da în glasul lor. C'așai, ne tot plîngem că Ungurii ne asupresc, n'ar fi însă mai bine să căutăm a ne apropia de ei, căci atunci ei de sine ar înceta de a ne mai prigoni?

Cei ce cugetă și vorbesc astfel, n'au nici pricepere, nici simț pentru cauza poporului român. În tot cazul ei nu sunt decăt nisce dușmani ai desvoltării n6stre naționale, ai românismului. Ei incurcă mîntile ómenilor și le aruncă năsip în ochi, ca să nu vadă prăpastia, ce se deschide înaintea lor.

Tocmai în timpul de față acest soiă de cobe rele își deschid ciocul ici colo și lumea românescă începe să fie neliniștită de strigătele lor fioróse.

Li-se spune ómenilor noștri, că etă acuma a sosit vremea ca Românul să-și deschidă éráși inima cea bună și să facă pace cu dușmanii săi seculari, ca la Eșculeu.

Gândiți-vé numai ce ar puté ieși dintr'o pace reînóită după o miie de ani, peste altă miie de ani? Orî dór necredința milenară s'ar puté prefăce de-odată, ca prin vraje, în fidelitatea cea mai neasemenată?

Atunci care e cauza adevérată a luptelor dintre amintitele două popóre? De sigur, că nu atât nedreptățile — căci despre aceea, care e dreptatea și până unde merge nedreptățirea, părerile pot fi f6rte deosebite — cât mai mult și cu deosebire faptul, că unul vrea să nimicéscă pe celălalt naționalicesce.

Așadér nu e vorba de undrept mai puțin ori mai mult, de o lovitură mai mică ori mai mare, ci e vorba de viața națională, de a fi séu a nu fi.

Ca să p6tă trăi cine-va, îi trebuie aer, hrană, îmbrăcăminte și miș-

care. Trupul, organismul séu trebuie să fie sănétos în t6te mădularele lui. Decî pe lângă acesta mai are lipsă și de libertate, căci de-l vei închide între patru părăți se va slăbi și se va vesteji înainte de vreme.

Așa cum e aici în mic, se petrece în mare și cu poporul, Cum va puté trăi poporul nostru românesc o viață națională, când din t6te părțile i-se închide lumina sórelui, care trebuie să-o încăldéscă și fără de care ea va seca și se va vesteji?

În zadar vine unul și altul dintre cei năimiți să ne spună, că totuși s'ar puté să fi și Maghiar și Român tot odată.

Nici un om cuminte nu-i va crede, fiind-că nu e modru să poți sluji de-odată la doi domni și să-i mulțămesci pe améndoii.

T6te aședămintele în țără să fie unguresci; limba maghiară se fie impusă pretutindenî în oficii, în școle și în afară de ele; tot ce face și înființază statul să fie făcut numai pentru înaintarea limbei și a culturai maghiare, ér încât pentru limba ta propriă națională să te vedî dílnic isgonit cu ea de pretutindenî!

Ce prospecte și ce viitor ofere o asemenea stare de lueruri poporului român?

Revista politică.

Séptémána acésta s'a făcut o schimbare în cabinetul Szell. Ministrul de comerciú Alex. Hegedús și-a dat dimisia și în locul lui a fost numit Ferdinand Horanszky, unul din corifeii fostului partid al lui Apponyi. Partidul acesta unindu-se cu partidul liberal la 1899 când venise Szell la putere, s'a aflat de lipsă ca măcar acum după trei ani fusiunei să i-se dea o și mai mare consfințire prin intrarea lui Horanszky în ministeriu.

De-odată cu schimbarea acésta, ministru-președinte Coloman Szell a fost împărțit de-o mare distincțiune. Majestatea Sa monarchul, care petrece în Buda, a chemat alaltăerila sine pe Coloman Szell și i-a conferit „marea cruce a ordinului Sf. Stefan”, însoțind distincțiunea acésta cu cuvinte măgulitoare pentru Szell.

Congresul unguresc pentru autonomia catolică și-a încheiat lucrările. El a desbătut și în special proiectul comisiunei de 27. Comisiunea însărcinată cu redactarea definitivă a statutului autonom pe baza modificărilor primite în decursul dezbaterilor din Congres, încă și-a sfîrșit lucrările. Lunî, în 10 Martie n., congresul se va întruni din nou și se va face a treia cetire a proiectului. Tot cu prilejul acesta se va stabili adresa, ce se va înainta Maj. Sale monarchului. Se va alege o deputațiune, care va presenta monarchului adresa, și pe care monarchul o va primi în 13 Martie. Conducătorul deputațiunei va fi, probabil, primatele Vaszary.

„Egyetértés” spune, că în ședința dela 10 Martie se va pune la ordinea zilei și adresa Metropoliei române gr. unite de Alba-Iulia și Făgăraș.

Séptémána acésta s'a început dezbaterea bugetului pe ministerii. La dezbaterea bugetului ministeriului de interne s'a vorbit mult și pro și contra reformei administrației. Că ce va fi din reforma acésta, se va vedé încurênd. Ea e f6rte complicată și realizarea ei recere multă muncă și prevedere. Unascim însă, că și prin reforma acésta guvernul urmăresce o politică exclusivistă de rassă și o centralizare din cele mai — unguresci.

FOULETONUL „GAZ. TRANS.”

Cântece.

I.

Cucule duios la graiă
Eri mi-ai dat și ađi imi iai,
Eri imi tot vesteai noroc
Și-astăđi nu-mi mai cânti de
[loc.

Cucule, de ce nu-mi cânti?
Tu mă 'ncânti, tu mă descânti.
După ce că mi-estî ștregar
N'ai nici milă, nici habar!

Cucule cu graiă blajin
Eu sunt singur și-s străin,
Codru-i verde, lunca 'n flori
Și tu dormi ca 'n sêrbători!

II.

Cucule, câți ani imi dai?...
Numai șapte ani de trai.

Și mândruții din vecinî
Nici mai mulți, nici mai puținî.

Cucule, te miri că plâng
Când mă pierd cu mândra 'n
[crâng....

Uite cucule ce-ți cei;
Să-i mai dai mândrei vre-o trei.

Ca să fie cine-va
Să vie la gr6pa mea
Să-mi aprindă candela,

Diminéta până 'n zori
La díle de sêrbători
Să-mi aducă nisce flori!

III.

Rétăciți prin fund de crâng
Mândrei mijlocelu-i strâng,
Și pe-o ramură de nuc
Ne pândesce-un moș de cuc.

— „Cucule, de mi-estî proroc
Hai ne spune de noroc!”
Cucul tace ca un hoț
Și-mi tot dá ursuz din moț.

De nu-mi cânti mēi cucule
Cucule năucule,
Mâni am să mă fac haiduc
Să te 'mpușc, tâlhar de cuc!
Z. Bârsan.

În situație primejdiosă.

Episod din réșboiul de secesiune din America,
de Fr. C. Wickede.

Mulți, ale căror inimî băteau pentru libertate, fură constrînși a lupta în rîndurile armatei de sud, și deși reușiră a scăpa, totuși mulți și-au găsit m6rtea în fugă ér alții erau nevoiți a se ascunde prin peșteri și munți. Între acești din urmă era și Lewis Phiney.

Născut în munții dela New-Hampshire, avea o inimă tare ca granitul și ca moștenire iubirea de libertate și ura cea mai înverșunată contra ori cărei asuprirî. Nu de mult venise cu femeia și un copil de opt ani la Virginia, unde trăia fericit și mulțumit, avênd funcțiunea de învățator.

Se vorbea pe soc6tela lui, că ar fi sfătuit pe un sclav, să fugă și că i-a fost de ajutor la acésta. O crimă de neiertat

când un om ajută celuilalt de a-și ajunge cel mai mare bun ceresc, libertatea!

În realitate însă era acusat pe nedrept, căci ori cât de milă i-ar fi fost de bietul negru, totuși iubirea pentru femeie și copil îl ținea în rezervă. Apoi nici funcțiunea lui nu era de natură, ca să p6tă sfătui séu ajuta pe cineva, deși cu sclavii totdeuna era f6rte prietenos și aceștia îl considerau de amic al lor. Nici nu se puteau aduce doveđi contra lui, însă acésta nu era pedecă în fața cavalerilor, ca să nu se facă singuri judecători asupra lui. Câtva timp a fost scutit prin funcția sa, însă mai târziu au fost recrutați și privilegiatîi.

„Decă n'ai fi un afurisit aboliționist (adecă care cere ștergerea sclăviei), n'ai perde un singur cuvênt și ai fi luat de mult arma în mână, fi strigă odată un funcționar cu surtuc vârgat, care i-a adus la cunoștință, că l'au recrutat.

„Și decă este contra principiilor mele de a lupta în potriiva fraților mei?”

„Ce principii! Omul care nu luptă pentru America de sud, n'are principii!”

„Dér femeia, copilul? Gândiți-vé că sunt străini în acésta țără!”

Evenimentele, ce se petrec în timpul din urmă în Serbia, au dat speranțe vechiului pretendent Karagheorghević, că va pute face o lovitură de stat, prin care să detronizeze pe actualul rege. Fel de fel de svonuri s'au iscodit pe socotela tinărului rege și a soției sale. S'au colportat prin diare scene foarte compromițătoare din viața familiară a regelui, care se scie, că luase de soție pe o damă mai în vîrstă decât dînsul, cu care amintitele svonuri spuneau, că trăiesce așa de rău, încât au ajuns chiar la bătaie. Este ușor de judecat, că toate acestea au fost scornite de adversarii dinastiei, cari ajunseseră în timpul din urmă până acolo, de au umplut diarele cu scirea despre un atentat în contra regelui. — Ceea-ce se scie însă acuma din Serbia nu mai e scornitură, ci adevăr. Alavantić Radu, un aderent al lui Karagheorghević, s'a îmbrăcat în uniformă de general și cu câți-va omeni ai săi a trecut peste Sava dela Mitrovița (Sirmiu) la Sabaț, unde a dat alarma, și a voit să înduplece pe soldații dela graniță să se pună sub comanda lui. Asupra gendarmilor, cari l'au provocat să se legitimizeze, a tras focuri de revolver și sfîrșitul a fost, că căpitanul de gendarm Nicolici l'a culcat cu un glonț la pămînt. Tovarășii lui Alavantić erau patru indiviți suspecti, un culegător-tipograf, doi pescari și un muncitor cu diua Incercarea îndrăsnită a lui Alavantić a fost condamnată în totă Serbia și la balul, ce s'a dat a doua sîră în Belgrad la casina ofițerilor întru aniversarea a 20-a a proclamării Serbiei ca regat, i-s'au făcut regelui și reginei ovațiuni entusiaste din partea ofițerilor. Ministrul de război Antonici, în fruntea ofițerilor într'un discurs patriotic, a asigurat pe rege de fidelitatea corpului ofițeresc. Alavantić se numesce cu numele lui adevărat Milan Radovanovic și fusese mai înainte locotenent în armata sîrbescă. Murind, a mărturisit, că a lucrat la ordinul lui Petru Karagheorghević.

SCIRILE DILEI.

— 23 Februarie. v.

Alegerea nouilor Arhieri. Joi dimineața a avut loc prima ședință a s-tului sinod în România, convocat în sesiune estra-ordinară, pentru alegerea a doi arhieri. Au luat parte la ședință ambii mitropoliți, cei șese episcopi și P. P. S. S. L. L. Arhierii Calist Botoșăneanul,

Meletie Gălățeanul, Calistrat Bărlădeanul, Valerian Rîmniceanul, Nifon Ploieșteanul și Sofronie Craioveanul, — în total 14 înalți prelați. Ședința a fost presidată de I. P. S. Sa Mitropolitul Iosif. După cetirea mesagiului regal de convocare de către d-l S. Haret, ministrul cultelor, s'a procedat la alegere. Au fost aleși pentru titlul de Băcăuanul, în locul episcopului Conon, Archimandriții Veniamin Nițescu, starețul mănăstirii Neamțul din Moldova și Evghenie Humulescu, predicatorul Mitropoliei din București; economul George Georgescu, superiorul capelei române din Paris. Au fost aleși pentru titlul de Pițeșteanul, în locul episcopului Pimen: Archimandriții Melchisedec Ștefănescu din Galați, Teofil Mihailescu dela Curtea de Argeș și Teodosie Atanasie, egumenul bisericii sf.-lui Spiridon din Iași. Din acești șese candidați, ministrul cultelor va alege pe cei doi titulari ai locurilor vacante. Confirmarea lor s'a făcut erî la ora 9, într'o nouă și ultimă ședință a sft.-ului sinod, în această sesiune estra-ordinară.

Adunarea generală a „Timișanei“. Adunarea generală a institutului de credit și economii „Timișiana“ din Timișoara, ținută la 5 l. c., a decurs în ordine. Prezenți — precum ni-se comunică — au fost 39 acționari, reprezentați prin plenip. 73, 1010 acții depuse cu 389 de voturi. Ședința s'a început la ora 10 presediată de dir. P. Rotariu; notar-comptabilul I. Miculescu, bărbați de încredere pîr. Nic. Groza și C. Ozaran. Tote conclusele aduse s'au luat în unanimitate: raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere s'a luat la cunoscință, s'a aprobat bilanțul anual și propunerile despre împărțirea venitului curat. Direcțiunii și comitetului de supraveghiere li-s'au dat absolutoriu pe anul de gestiune 1901. Spre scopuri culturale și spre binefaceri s'au distribuit cor. 811.37 bani. În direcțiune s'au reales fostul membru I. Theodorovits, și (nou) Nicolae Gherdan, cu totalitatea voturilor pe un nou period de 6 ani, er în comitetul de supraveghere D. Buibaș pe restul periodului. Aceste alegeri s'au făcut — după cum e prescis — prin votare secretă. Dividenda face 15 corone de acție și se plătesce imediat după adunarea generală. La ora 2¼ d. m. adunarea resp. ședința s'a încheiat.

M. S. monarchul în Timișoara. La vară M. Sa monarchul Francisc Iosif I. va merge la Timișoara, ca să asiste la inaugurarea noului edificiu al școlii de ca-deți. Comanda garnisonei ași început deja pregătirile de primire.

Societatea pentru fond de teatru român. Cetim în „Familia“: Comitetul societății, cu sediul în Brașov, a ținut dela cea din urmă adunare generală 4 ședințe sub presidiul d-lui Virgil Onițiu,

resolvind afacerile curente. Bărbații de încredere au fost rugați să încasseze taxele dela membri și să mai stăruiescă a aduna membri noi. Tot-odată comitetul s'a mai adresat la 22 frunțași, 1ca să primescă sarcina de bărbați de încredere. S'au estradat toate diplomele. În ședința din 10 Februarie s'au presionat socotilele și s'a scontrat cassa. Averele constă din: 1) bani gata cor. 51,307.23; 2) acțiuni diferite cor. 86,620; 3) scrisuri fonciare rom. cor. 158,436.26; 4) rentă română cor. 781.46. Suma cor. 299,144.94. Din 1 Iulie 1901 până la 10 Febr. a. c., fondul s'a sporit cu cor. 12,855.69. S'a hotărît ca anuarul să se tipărească la Brașov, avînd deja pentru acela unele lucrări interesante. Afară de materialul obișnuit, d-l Dr. Branisce a pus la dispoziția comitetului nisce documente și notițe despre turneul artistului Petculescu în Transilvania. În scopul de a culege păreri despre modul cum s'a opinat la Șimleu în genere despre modul cum se crede să se facă în cestia inactivării teatrului și modificării statutelor, secretarul comitetului s'a adresat către mai mulți bărbați, cerîndu-le părerea.

Porturi românești din Transilvania. Sub titlul acesta d-l Guntram Schultheiss publică un articol în numărul cel mai nou al revistei germane „Über Land und Meer“. Articolul conține și 6 ilustrațiuni (o fată din Seliște, fete și flăcăi din Seliște, o nevastă din Poiana, o tînără păreche din Poiana, o familie din Poiana în haine de sîrbătore și o familie din Poiana în haine de tôte zilele). Autorul articolului și-a cules datele la fața locului cu ocaziunea sîrbării populare, ce s'a dat la adunarea generală a „Asociațiunii“ în Sibiu. Relativ la istoria Românilor autorul german susține, că Românii transilvăneni apar mai întăiu ca popor pastoral în Carpați, care după răsbóiele turcesci s'au coborît din munți și s'au așezat între Sași (sic). Atât prin aceste cuvinte, cât și prin altele și mai explicite d-l Schultheiss înclină pentru teoria istoricilor cari negă continuitatea noastră pe pămîntul ardelean, recunoscî însă, că Românii formeză grosul populației, în care Ungurii și Sașii se prezintă ca nisce insule, er despre aspirațiunile culturale ale Românilor, (remarcabile mai ales dela urcarea pe tron a lui Carol de Hohenzolern) Schultheiss dice, că sunt vrednice de respect.

Alegere de deputat. În Solnoc a fost Miercuri alegere de deputat. A fost luptă înversunată între independistul Kreutzer și liberalul Kis. Alegerea s'a terminat Joi dimineața la orele 6 cu biruința liberalului (1699 voturi față cu 1593.)

Furtună în dieta ungară. În ședința de erî a dietei ungare partidul 48-ist

a făcut mare gălăgie din cauza, că s'a invalidat mandatul lui Gabanyi, care fusese ales la Diósad. Doi deputați, Kubik și Ballagi, s'au înbrîncit. Președintele a trebuit să suspendeze ședința.

André omorît. Din Stockholm se depeșeză cu data de 7 Martie: Ađi dimineața s'a întors expediția dela polul de nord, care a plecat înainte cu doi ani să caute pe André. Expediția a descoperit, că André și doi soți ai lui, când s'a coborît din balon, au fost omorîți de eschimoși. Expediția a găsit mai multe obiecte cari au fost ale lui André și ale soților lui.

Despre Eminescu. D-l Ioan Scurtu, student universitar în Lipsca, a publicat în „Noua Revistă Română“ un apel către toți aceia, cari au cunoscut pe poetul Mihail Eminescu și cari au scris despre el, ca să-i dea datele ce cunosc din viața poetului. D-l Scurtu lucrăză la un studiu asupra lui Eminescu și doresce ca monografia să fie completă. Dînsul a ținut la 14 Februarie o conferență în limba germană despre Michail Eminescu la societatea studenților din Lipsca „Neuphilologischer Verein“.

Nouă cancelarie advocațională. D-l Dr. Iustin Pop avocat, face cunoscut, că și-a deschis cancelarie advocațională în Deva și că a luat și cancelaria din Deva a d-lui adv. Dr. A. Vlad.

Omor. Ni-se scie: În Cuculata, comit. Făgăraș: George Ghișoiu sen., om bătrîn de 70 ani, s'a găsit mort, aprópe de casa sa, cu o sticlă în care era rachiu. Nesciind ai săi, că ce póte fi cauza, l'au îngropat fără multă bătaie de cap. Dér fiul său aflînd dela alții, că de sigur a fost omorît, a cerut ca să iasă o comisiune de doctori, spre a constata adevărul. Comisiunea a venit în 1 Martie st. nou, după două săptămâni dela înmormîntare, și a aflat la mort cinci cósțe rupte și că a fost sugrumat. Acum se caută criminalul.

Bust lui Hasnaș. Direcțiunea Teatrului Național din București a luat hotărîrea să dea o reprezentație estra-ordinară, în sîra de 25 Martie, pentru adunarea fondului destinat ridicării unui bust marelui artist dramatic V. Hasnaș.

Unde duce beutura. Primarul George Chiția, din comuna Lupșa (comit. Făgăraș) dăinuind în beție, a rămas mort în cărciumă după masă, cu sticlucă în mână. Acosta s'a întemplat în 1 Martie. În mormîntarea îi s'a făcut în 3 Martie. — Eăt unde-l duce pe om beutura!

Congresul socialist din Francia. Congresul socialist a adoptat în unanimitate programul partidului socialist, care prevede suprimarea Președinției Republi-

„Tera se va îngriji de ei. Noi suntem omeni de onóre, poți să ni-i încredințeți liniștit.“

A-se opune ar fi fost o mare îndrăsnită Făcînd preparațiunile necesare, Lewis Phinney își strînsese la pept pe iubii săi și merse să ia arma, ca să lupte în rîndul acelora, cari se revoltaseră contra patriei, a lui D-đeu și a onórei. Un cuvînt de mîngăiere a fost numai ce a putut să-i șoptescă femeii. Cu puținul, ce-i lăsase bărbatul, se mai întreținîu cât-va timp, în cele din urmă însă fόμεa bătea la ușă.

Intr'o sîră nu avea nimica de cinăși ședînd așa, se gîndia la sórta ei și a copilului ei. Ultima bucată de pîne a dat'o copilului. Ce vor mânca însă mâne? N'avea pe nimeni, la care să se fi putut adresa în nevoia ei, dér atunci își aduse aminte de cuvintele: „Vedeți pasările ceriului, cari nu sêmăna și nu seceră și Tatăl cel ceresc totuși le hrănesce“. Ea își aplecă capul cu umilință și o pace cerescă îi cuprinse inima.

„Lilly!“ îi sună la urechi. Era vijăitul vîntului în arbori, care îi veni la urechi în formă de glas omenesc? Erau simțirile ei adormite amăgite prin vocea

bărbatului? — „Lilly!“ Ea înțelese, că acesta nu póte fi amăgire, ci aievea glasul bărbatului.

Ca fulgerul sări la ușă, o deschise și — era la pieptul lui. La lumina slabă a lunei vîdî, cât de mult s'a schimbat, și cum bărbatul rumen de odinioară devenise ca o umbră.

„Lilly, scumpa mea soție“ díse cu voce tremurătoare, „am fugit“.

„Slavă Domnului, Lewis!“

„Inse mă urmăresc și nu pot sta. Tu cunoscî încă acea mică peșteră, ce am găsit-o odată în excursiunile noastre?“

„Da, da!“

„Acolo am să mă ascund și să rămân până vom puté fugi la nord“.

„Nu, nu, Lewis, du-te îndată. Nu sta aici nici o minută. Te-ar puté găsi și —“.

„Și tu Lilly și Robert?“

„Noi vom face, ce vom puté până vom puté veni după tine. Du-te, iubite, du-te!“

Nici un cuvînt de plîngere nu eși din gura harniceii femei.

„Nu, nu pot acuma. Trebuie să mai strîng puteri“ răspunse el. „Cređi tu, că

vei puté să-mi trimiți din când în când de mîncare?“

„Da — da! Inse ascultă!“ — O sărutare pe buzele copilului, ce dormia, o a doua sărutare scumpei femei, și eși în noapte, ca să caute o vizuină, ca o fiară urmărită. Lilly Phinney se culea tîrziu după aceea, dér somnul nu-i mai veni. În fie-care șuerat de vînt i-se părea, că aude pașii persecutorilor și grija, că ore în ce fel și chip să-i póta trimite mîncare, o chinuia neîncetat. Intunericul însă trecu și când sórele răsări peste drepti și nedrepti, veniră să caute pe desertor. Un tată, un soț trebuie să fie căutat în casa femeii și a copilului. Casa fu rîscolită și înjurînd și batjocorînd au plecat, după-ce nu l'au putut găsi. „Trebuie să ne întórcem cu cănele“ erau ultimele cuvinte, cari ajunseră la urechile nenorocitei femei. Ridicîndu-se apoi, se hotărî a-se duce, să caute pîne pentru iubii săi. Ii trebuia un om de încredere, însă, cum să-l găsescă între atăția trădători? Nu putu ajunge nici la un rezultat.—Inse Dumnezeu nu-i părăsesce pe cei nedreptățiți.

(Va urma).

Din alte vremuri....

Cu ochii 'n zare pironiți,
Stătea copila 'n faptul sîrii,
Perdută — suspinînd privea,
La apa mării.

Și val cu val venia încet,
Lovind a mării 'nalte țermuri,
Vestind duióse armonii,
Din alte vremuri....

„O, Dómne — Dómne adumi-l,
Cu drag se-l string, ca altădată —
La piept să-i sar — să-i dăruiesc,
Viața tótă!...“

În ochiul lui curat să ved,
Iubirea — rază luminóasă,
Și povestind, să-i gîngulesc
Bucla-i frumóasă!

Tu sufletul mî-ai lumina,
Și viața mea întunecată!...
De ce nu vii tu inger blînd?
O! vin' odată!...“

Dér vorba ei se pierde 'n vînt,
Și 'n palme capul lin își plécă,

cei, a Senatului și a pedepsei cu mörte, și înlocuirea armatei prin miliții, precum și suprimarea tuturor congregațiilor.

Mișcarea studenților ruși Despre mișcările studenților ruși se comunică următoarele din Petersburg: De curând s'a închis și școala superioară de poduri și șosele. Pe strade se plimbă multe mii de studenți așteptând desfășurarea lucrurilor. Studenții numitei școle au cerut concesiune dela ministrul de culte pentru a ține o adunare. Ministrul li-a refuzat cererea. Marile fabrici în lipsa de furnisări, au concediat mii de muncitori, aceștia în loc de a merge pe la casele lor, s'au aliat cu studenții, contribuind astfel la creșterea agitațiunii. Din Varșovia se anunță, că au fost închise școlile superioare din cauza purtării studenților. Numărul celor arestați trece peste 1200

„Koos bacsi“. Sub titlul acesta d-l Péchy Arpad publică un foileton în ziarul „E-k“, în care din incidentul unei conferințe ținute zilele acestea în sala comunității reformate din Brașov de către bătrânul Koos schițeză viața și activitatea acestuia. Koos, este așî în etate de 74 ani și la 1848 a luptat ca honved. La 1855 s'a dus la Bucuresci ca pastor al comunității reformate unguresci. Acolo a dezvoltat o mare activitate în interesul maghiarismului. La 1856 a înființat acolo școala unghurească, la 1857 a procurat clopote, a înființat societatea „Hunnia“, la 1858 a făcut o călătorie de studii printre Cîngăii din Moldova; la 1863 a început edificarea bisericii reformate din Bucuresci, care s'a terminat la 1866. La 1869 ministrul de culte român Rosetti l'a chemat la sine și i-ar fi zis: „Ascultă părinte, d-ta ești bun Ungur și bun popă, d-er acestea nu sunt în interesul nostru“. Apoi i'a oferit în ministerul de culte conducerea „secției unguresci“ (?), el însă a refuzat. Atunci consiliul de miniștri, prin ministrul de interne Cogălniceanu i-a adus la cunoștință că nu mai poate sta în România. A venit acasă, unde fu numit profesor la preparandia din Deva, apoi la cea din Sighet director, pe urmă inspector școlar în Bistrița și dela 1873 până la 1893 în Brașov.

Certă între primar și ajutorul său. Intre primarul Szvacsina și ajutorul său Nagy Moritz din Clușiu, au izbucnit mari neînțelegeri, cari au găsit resunet și în polemice de ziare, procese de presă, cercetări disciplinare, Ziarul „Kiss Ujság“ vorbește de o „Panama“ la primărie, 6r Szvacsina declară, că în potriua lui lucrăză o societate secretă și că așteptă liniștit rezultatul cercetării.

Neriman Khan și Schossberger. Reprezentantul din Viena al Persiei trebuie să fie un escroc de prima forță, căci 6tă de se serie despre el: Deja mai anii trecutii s'a făcut o interpelație în „Reichsrath“

în care dovedindu-se mai multe înșelătorii și falsificări de ale lui Neriman-khan, guvernul era întreat, ce are de gând să întreprindă, pentru-ca nevrednicul reprezentant al Persiei să fie revocat. În ședința de alaltăeri a „Reichsrath“-ului s'a adus o nouă interpelație tot despre Neriman-khan. Acesta făcuse înainte de asta cu mai mulți ani bogatului jidan Schossberger propunerea, că va mijloci să fie numit baron, decă li va plăti suma de 80,000 fl. — Jidanul s'a învoit și i-a dat lui Neriman un avans de 10.000 fl. Pe semne însă n'a putut să mijlocască nimic, căci Schossberger a murit fără baronie. Urmașii lui, găsind corespondența reprezentantului persan între hârțile repausatului Schossberger, au cerut cele 10.000 fl. înapoi. Neriman nu vré să plătescă Afacerea a ajuns în formă de interpelație înaintea parlamentului. Probabil, că Neriman, în urma acestor scandaluri, va fi revocat dela postul, ce-l ocupă.

Admiralul și pungașul. La cascada Niagara s'a întemplat o mică aventură cu ocazia vizitei principelui Henric al Prusiei. Un pungaș se apropiă de admiralul Evans, care era în societatea principelui. Admirarul observă intențiunea pungașului și i spuse în ton forțe politicos: „D-le, ești în rătăcire, portofoliul meu îl țin în tot-déuna în buzunarul pantalonilor și nu în cel al surtucului, unde v6d că vréi să întreprinzi o operațiune“. Principele Henric a rîs din inimă de acest răspuns, 6r pungașul încurcat din cale afară, își luă tălpășița. L'au lăsat să fugă.

Din Purcăreni. La darea de sémă din comuna Purcăreni, apărută în „Gazeta Transilvaniei“ de Duminecă în 10 (23) Februarie, referitor la încasările întemplate cu ocaziunea balului din 1 Ianuarie st. v. a. c., ca întregire rog respectuos să binevoiti a mai publica următoarele suprasolviri, cari din eróre atuncii s'au omis: George Rucărean 20 lei, Ivanciu Stoianoviciu 2 lei, P. P. Manole 2 lei, apoi Ioan Moldovan 4 lei, Ioan Perian, Vasile Neculau, Iorgu Polihroniadi, G. Rîsescu, Duțu Pêrvulescu, I. Ionescu, I. Ștefănescu, C. Dimienescu cu câte 2 lei. Acestea contribuiri sunt deja computate în suma de 201 lei, ce s'a amintit în numărul mai sus amintit. În deosebii esprim mulțumită d-lui I. Moldovan pentru ostenea avută la aceste încasări: Toma Gurgiu, preot, preș. com. parochial gr. or.

Volniciile unui „matriculant“.

Acăț (Sălagiu), 4 Martie 1902.
Onorată Redacțiune! Revoltat până în adêncul inimii au condeii în mână, s6 v6 aduc la cunoștință numai unul din multele casuri analoge, ce se întemplă în

comuna Acăț, unde majoritatea covârșitoare o formeză calvinii destul de cu puțină frică de Dumneșeu, d6r cu atât mai mult cuprinși de șovinismul scârbos față de tot ce e românesc în acăț comună.

Dumineca trecută adecă am avut s6 cunun o păreche de tineri români, dintre cari mirele din Arded (com. Sătmăr), 6r mirésa de aici. Sâmbăta, înainte de Dumineca, în care era s6 se cunune, după sf. liturgiă, sub care mirésa s'a mărturisit și cuminecat, întrebându-o cele prescise și premergătoare s-tei cununii, la sfârșit i-am dat miresei îndrumarea de lipsă, obicinuită, spunându-i, că mâne (Duminecă) decă sosese mirele, amândoi s6 mergă luându-și cu sine 2 bărbați ca mărturii înaintea matriculantului, care aici e notarul, un mare maghiaron. I-am spus ca de obicei, că au s6 se îmbrace cuviincios, mirésa însă nu cu cunună și v6tul de mirésă pe cap, deóre-ce acăț nu o pretinde legea civilă, au s6 mergă la matriculant „fără pod6bă și fără alaiu“.

Mirésa Teresia Guleș, spre lauda ei fie zis, m'a ascultat, cum m' au ascultat și alții.

Ce s6 veđi însă? În Dumineca aceea după am6đi pe la 3 ore, când mirii vin la sf. biserică frumos și cu pompă, cântând hori românesci — ceea-ce cam arareori se întemplă în acest sat apr6pe calvinesc — bieții mirii nu mai joiesc a mi-se căi, că matriculantul așa și așa i-a certat, pentru-că nu a mers mirésa cu cunună și v6l, cu pod6be și alaiu, cum merg miresele de calvin. Biata mirésă a plâns de rușinea, ce a suferit-o înaintea mai multor Calvinii, cari au mers și ei acolo s6 casce gura. Firesce, cu toții îi dădeau tot dreptul matriculantului în contra „agitării“ popii valah; între acăția cu deosebire s'a distins un Ozéke, ba durere, s'a aflat și un Român destul de slab, care dealfel nu șcie nici o b6bă românesce, care și el a ajutat Ungurilor întru a ocări pe popa cutezător valah. Ba matriculantul n'a voit nici s6-i înscrie în matricula lui zic6nd, că ađi e Duminecă; a trimis acasă mirii, ca s6 se îmbrace în haine de miri, și câte altele, amenințând între aceste și pe subscrisul, care n'am știut nimic din t6te aceste, nefiind eu acolo.

T6te aceste șicanări fără de nici un rost cu profundă durere și revoltă sufletească le-am luat la cunoștință din cuvintele miresei, mirelui, tatălui și mamei miresei, precum și din cele ale nuntașilor, și i-am mulcomit zic6nd: lăsați, o s6-l întreb eu pe notariul, cum de el a îndrăsnit s6 pretindă cunună și v6l etc., căci la acăț nu-i dă nici un drept legea.

Am mers decî în altă zî cu cea mai bună și curată intențiune la casa comunală, unde dând obicinuita salutare cu t6tă cuviința zic cătră notariul — matriculant, că am o întrebare modestă, și

anume: cum își ia d-l matriculant dreptul de a pretinde cunună și v6l dela mirese, cu prilejul încheierii căsătoriei civile? La asta matriculantul-notar, cu firea și cuvintele proprii rasei lui, urmate de nescai cuvinte alese din lexiconul culturai șoviniste își spune, că „mî va sări în cap (a k6p6re mászom), decă se va mai întempla, ca vre-o fată de valah s6 mai mergă la căsătoria civilă în acel chip, ca fata lui Găvrilă Guleș; că asta totuși e mult, ca cine-va s6-și bată joc de legile țerii și că prea sunt încređut, d6r s6 am grije, că m6 va înv6ța el etc.

Eu, firesce, deși numai singur Român în cancelăriă, 6r matriculantul-notar avea pe lângă sine vre-o 4 calvinii, judele, scriitorii etc., am nimerit în grabă de i-am replicat cam respicat, că de aceea, că nu port frică de loc, mî va sări în cap fiind el, e mai slăbuț și mai micuț decăt mine, d6r nici nu asta e calea, ca s6 ne dăm la luptă ca dobitocele, ci decă am făcut ceva contra legii, s6 facă arătare la forurile competente în contra mea. De alt-fel cel-ce se mânia, de comun n'are drept. După aceste esplicări notăreșelul meu devine tot mai furios și își spune pe-o r6sufiare, că eu sunt un mare „valah“, de vreme-ce pe copiii dela școlă nu-i las s6 salute decăt cu „Laude-se Isus Christos“ și nu cu „jó napot kivánok“, că am cutezat la petrecerile române din Acăț a trimite și cător-va Unguri din sat și jur învitarî tipărite numai românesce, că la casa unui Român cu un prilej de s6rbăt6re n'am voit s6 toastez decăt românesce etc. etc. Reiese din t6te, că eu sunt un om „forțe periculos“, și altele.

Cu răspunsul, firesce, nu am rămas dator, și decă am aflat cu cale a descrie acest cas al meu, am făcut-o pentru-ca s6 v6 puteți face ideie, d-le Redactor, cum sunt ei, stăpânitorii noștri. Unde nu pot alt-fel, stau înainte cu amenințări cu palma și pumnul și cu — „teremtette“.

Preotul Băliban.

Convocare.

„Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și sodaliilor români în Brașov“ își va ține adunarea sa generală anuală Duminecă în 3 (16) Martie a. c. în localul ei (Strada orfanilor Nr. 4.) la 2 ore p. m. cu următ6rea:

- Ordinea de zî: 1) Deschiderea adunării prin presidiu; 2) Alegerea a doi membrii verificători; 3) Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membrii noi; 4) Raportul general al comitetului despre activitatea sa pe anul 1901; 5) Raportul asupra cassei; 6) Raportul comisii cenzurătoare asupra cassei; 7) Votarea budgetului pe 1902; 8) Integrirea comitetului; 9) Propuneri de sine stătăt6re.

Privesce lung — cu ochii stinși,
Și plâns-o 'necă!...

* * *

Prin nópte sarbede lumină,
R6sar ca stele 'n fundul zării,
Și-o luntre-și taie drum mereu,
Prin apa mării....

E-atăta pace — d6r un v6nt,
Pe ț6rmur de mai pribegesce,
Și apa 'n dorul lui nebun
Neliniștesce....

De atuncia nimeni n'a v6đut
Prin sat frumoșă fată —
Pe line valuri s'a tot dus,
D'un dor mânată....

Și ani de-ar6nd s'a povestit,
De-o fată de pe ț6rmuri!...

. . . . .

A fost un basm vechiu și frumos
Din alte vremuri!...

Giotto.

Poesii populare.
(Din Ofcea, lângă Panciova.)

Cātu-i lumea și ț6ra
Nu-i oraș ca Panciova
Fete mândre ca 'n Ofcea.
La Ofceană așa-i fața
Ca roua de dimin6ța.
Mândră-i Ofceana la gură
Ca și roua de pe mură,
Da 'sa-i chitată la gene
Ca r6ua pe bugiene,
Ochii ei cei scilpitori
Ca rev6rsatul de zori,
Ofceana-i fl6re de crin
Cându-i pui mâna la sîn.

*

De când sunt eu pe lumiță
N'am v6đut așa peniță
Ca la mândra mea 'n portiță.
Diua ninge, nóptea 'nghiață
Nu se strică a ei verd6ța
Ca și-a mândrei mele față.

*

Mândra ce mî-o plăcut mie
Se p6rtă pe ungerie
Ca s6-mî facă necas mie,

Lui dracu necas o face,
Că am mândră cum își place:
Mai 'naltă și mai frumoșă
Nu ca și ea urfioșă,
Mai 'naltă și mai subțire
Nu ca și ea făr' de fire,
Mai 'naltă și mai de viță
Nu ca și ea cucăviță.

*

Dăscăliță preotésă
T6tă vara ești acasă
Și ești friptă și ești arsă;
Da eu vara's pe hotar
Și's ca fl6rea din pahar.

*

Vai mândră te spun și ochii
Că-ți plac dăscăli și popii,
Preotésă nu ti-i face
Măcar, mândro, s6 te calce.

*

Naltă-i mândra și subțire
Și frumoșă peste fire
Tune b6la 'ntră-l d'o ține,
Că o ține prea de scurt
De nu pot s6 o sărut.

*

Supărată-i a mea mândră
Că n'are cămașă mândră,
Nu de aia-i supărată,
Da m'o v6st cu altă fată

*

Mândruțița din vecini
Te șcie sara ce cinî,
Dimin6ța ce prănșesci,
Peste zî cum mai trăesci,
N6ptea cum te odihnesci.

*

Trandafir cu cr6nga 'n sus
Șcii tu mândră ce țî-am spus,
S6 nu te mai rumenesci
Că prea tare b6trânesci,
Și decă li b6trâni
T6tă lumea te-o urî,
Te-oi urî mândră și eu
Și te-o bate Dumneșeu.

*

Badea 'nalt și bălăneț
Cu trei r6nduri de p6r creț
Și cu dou6 de inele
Gura lui fagurî de mire,
Unde pic6 câte-un strop
S6-mî resară busuio,

La această adunare sunt rugați a lua parte toți membri acestei asociații, precum și alți binevoitori și amici ai ei.

Din ședința comitetului „Asociației pentru sprăjinierea învățărilor și sodalilor români în Brașov”, ținută în Brașov, 21 Februarie n. 1902.

Ioan Socaciu,
președinte.

I. Dariu,
secretar.

Reuniunea rom. de înmormântare din Sibiu.

Duminecă 23 Februarie a. c., la orele 11 din zi, s-a ținut „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu” a 2-a adunare generală ordinară în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. La adunare a participat un număr însemnat de membrii din ci. economilor, a meseriașilor și a inteligenței noastre.

Acăsta adunare, din toate straturile societății noastre, mi-a revocat în memorie o publicațiune făcută în ziarele noastre, decât nu mă înșel de secretarul actual al Reuniunii acesteia, tot-odată unul din întemeietorii ei, înainte de alcătuirea Reuniunii. În acea publicațiune se insistă asupra importanței Reuniunii, ce se cuprindă în sinul său pe inteligent, pe meseriaș și pe țărănul agricultor, ale căror interese sunt atât de strins legate la oaltă. Aici ne și este dată puțința de a-ne cunoște pe inteligentul nostru cu durere pentru muncitorii noștri și de a cunoște pe muncitorii noștri, cu cari tot așa de bine ne putem duce la îndeplinire lucrările noastre, decât nu mai bine ca cu străini, la care atât de mult ne convine unora dintre noi a recurge. Numai când ne vom cunoște unii pe alții din toate punctele de privire — și numai când ne vom aduna toate forțele, vom pute să ne afirmăm, vom ști să impunem orî și cui. Din aceste puncte de vedere mâncând, ar fi de dorit ca omenii noștri de bine să lucreze din răspuneri pentru înființarea în tot locul, unde numai se poate, de reuniuni de înmormântare.

Cursul adunării generale a Reuniunii noastre a fost următorul: Directorul Reuniunii, d-l *Pantaleon Lucuța*, prin cuvinte potrivite bineventeză pe membrii prezenți și deschidând adunarea, îi rogă să exprime condolență pentru cei 18 membrii decedați până astăzi, ai reuniunii. După aceea întrându-se în ordinea de zi, secretarul reuniunii, d-nul *Victor Tordășianu*, cetesca raportul general al direcțiunii despre activitatea reuniunii în cursul anului 1901.

Raportul s'a luat de adunarea generală la cunoștință. Asemenea s'au luat la cunoștință cu aprobare socotelile reuniunii pro 1901 cetite și revădute în cursul adunării, s'a dat direcțiunii absolutoriul. Aci țin să observ, că adunarea generală, la propunerea membrului domnul *Timotei Popovici* profesor seminarial, votază

Unde pică câte un pic
Să-mi răsără siminic,
Unde pică din gurii
Să-mi răsără tămâia.

*

Frunză verde de pe rit
Cine drac o mai vâdut,
Erbă verde sub părete
Un fecior la două fete;
Erbă verde sub cuptor
O fată la doi feciori;
Erbă creță prin fenață
Fată hidă și mărăță.

*

Câte flori vara înflor
Tote mie-mi plâng de dor,
Că-s voinic și nu mă 'nsor;
Câte flori pe riturile
Tote-mi plâng mi-e de jele
Că-s voinic și n'am muere.
Eu le spuneam lor așa
Că mi-i mândra tinerea,
Mi-c'oii da de rău cu ea.

Culese de **Petru Tomiciu**,
econom.

mulțumită protocolară directorului *Pantaleon Lucuța* și secretarului *Victor Tordășianu*, pentru competențele lor statutare ca de 4 respective 3 corone după fie-care cas de morțe, competențe pe cari le-au dăruit și în anul trecut fondului *Asilului*, creat de reuniune în scopul de adăpostire la timpul său a orfanilor și a omenilor neputincioși și scăpătați.

La punctul „propunerii eventuale” direcțiunea reuniunii propune adunării generale: a lua la cunoștință retragerea din direcțiune a membrului *Nicolae Togan*, administrator protopopesc, și a pune la cale întregirea postului. Adunarea răzîmându-se însă pe împrejurarea, că d-l Togan nu și-a motivat prin nimic retragerea din direcțiune și mai considerând, că în anul viitor se va alege direcțiunea pe un nou period de trei ani — n'a primit demisiunea d-lui Togan și îl rogă a face și pe viitor parte din direcțiune și a contribui după pozițiunea sa de paroch-protopop la cât mai grabnica alcătuire a secției a 2-a independente.

În cele din urmă alegându-se de verificatori ai protocolului adunării generale membrii: *Emil Verzariu*, *Candid Popa*, *Florea Crucea* și *Timotei Popovici*, directorul *P. Lucuța* mulțumesc membrilor pentru interesul ce-l poartă acestui aședământ umanitar, și declară a 2-a adunare generală de încheiată.

*

Din raportul general al direcțiunii, iscălit de d-nii *Pant. Lucuța* director și *V. Tordășian* secretar, reiese, că averea reuniunii cu finea anului 1901 a constat din: 1) Saldul casei cor. 62.17, 2) Elocat la „Albina” 1468.93, în total cor. 1531.10; la acăsta se mai adauge suma elocată a fondului asilului cu 266.77. Averea totală în bani e de cor. 1797.87.

Apel.

Mai mulți frunțași din comuna noastră inspirați de cuvintele marelui poet *V. Alecsandri*:

„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere
Unde-s doi puterea creșce
Și dușmanul nu sporesce.”

într'o adunare ținută în 16 Dec. 1900 au decis înființarea unei „Reuniuni de cetire și cântări”. Cu acăsta ocaziune s'au compus statutele după modelul statulelor Reuniunii de cetire și cântări din Coștea, și s'au înaintat Domnului ministru de interne spre aprobare.

Nu peste mult timp Reuniunea proiectată — în urma aprobării statulelor — s'a și înființat, și într'o adunare ținută în 10 Noembrie 1901 s'a constituit conform statulelor. Cu acăsta ocaziune s'a reorganizat fostul cor și s'au luat dispozițiunile necesare pentru înființarea unei bibliotecii, în scopul dezvoltării gustului de cetit și a răspândirii cunoștințelor folosite printre membrii reuniunii.

Disponuend însă de mijloce materiale foarte modeste, ne luăm voe prin acăsta a ruga respectuos pe toți acei P. t. domni, cărora le dă mâna și le zace la inimă înaintarea poporului român, să binevoiescă a ne sprijini întru relisarea scopului, ce ne-am propus, dăruind pe sēma bibliotecii reuniunii noastre cărți, reviste, foi, cu deosebire d-nii librari, redactori, editori și autori de cărți și foi române sunt rugați prin acăsta a dăruie pe sēma bibliotecii reuniunii noastre câte un esemplar din produsele lor. (Adresa: „Reuniunea de cetire și cântări” Iertof u. p. Vrány).

În legătură cu acestea amintim, că în înțelesul statulelor §. . . cel ce plătesce pentru tot-dēuna la fondul „Reuniunii de cetire și cântări” din Iertof 20 cor seu dăruiesce în suma acăsta cărți, foi sau alte mijloce pe sēma bibliotecii reuniunii se consideră de membru fondator.

Tote jurnalele române sunt rugate a reproduce acest apel.

Iertof, în Faur 1902.

Procopie Marila,
președinte.

Iosif Lapadat,
bibliotecar.

Sorțea emigranților în America.

Dilele trecute am publicat soirea, că bōla emigrării s'a lătit în mod înspăimântător printre țeranii din comitatul Tērnavei-mici și că mulți dintre ei se pregătesc a-și părăsi vetrele strămoșesce, a lua bațul pribegiei și a merge în America.

A început se prindă rădăcină și la țeranii noștri credința, că mergend în America în scurt timp au să se îmbogățescă și apoi cu berechet de bani se vor putē reîntōrce acasă. Credința acăsta e deșartă și primejdiosă, dovadă două scrisori, ce le publicăm aici după „F. Poporul” din Sibiu dela doi emigranți Români, cari își blastēmă sorțea și cēsul când au plecat peste Ocean. Țeranii noștri să ia aminte și bine să-și cumpēnescă pasul ce-l fac când iau o hotărēre atât de însemnată și care în urmările ei mai tot-dēuna e dasastruōsă pentru ei și familiile lor. Nu trebuie să mai spunem, că preoții și cărturarii noștri dela sate au sfânta datorie de a lumina poporul și a-l desmânta dela emigrare.

Etă cele două scrisori de cari am făcut amintire mai sus:

Muncie (Indiana), 3 Faur 1902.

Mulți se află astăzi în mare miserie, blastēmându-și sorțea și tot-odată cēsul, în care s'au decis a pleca în acăsta străinătate și lume nouă, care face pe om ne-om și își capetă din sănătate nesănătate. De ar ști fie-care, că ce dulcētă se află în America, sunt sigur că nu și-ar mai duce nasul la bancă, spre a-și însărăca puțin-a-i moșioră seu să-și vëndă vituțele din jug, lăsându-și jugul în cuiu și nevasta și copilași lui proprii într'o mare jale și cu inima măhnită de plecarea lui. Cugetă, că merge la America să facă sute, da mai nainte de a pleca în America nu-și cugtă, că Dōmne, sunt eu în stare a-mi câștiga, seu decât ajung eu acolo fire-aș sigur, că dau de lucru seu cel puțin de s'ar încrede epistolei, care o scrie altul, care se află de 2—3 ani acolo și de bună sēmă acela chiar la dulcii sēi părinți seu frați, surori, nu scrie lucruri neadevurate; dēr nu le bagă în sēmă pe nici una, numai plecă boesce la America, și decât el sosescce aici, atunci vede că ce e de făcut. Nu-i vorba, mulți s'au folosit aici, dēr își blastēmă sorțea și cēsul în care au plecat la America, fiind-că până acum au mers foarte bine lucrurile în America și fie-care după munca și ostenela lui dīlnicā a putut folosi ceva, dēr începēnd de acum înainte mult nu va mai dura, fiind-că s'a înmulțit foarte tare lumea, de chiar astăzi mulți sunt cari de-abia își pot câștiga cu ce se trăescă, și totuși omenii noștri nu-și curmă venirea la America, din causă că nu se încred la cele scrisse despre împrejurările din America de cei mai vechi.

Vasile Coman, din Hașfalēu.

Tot în felul acesta scrie un altul, care a ajuns în alt stat din America.

Cleveland (Ohio), 4 Faur 1902.

Ne pare rău de omenii noștri, că nu sunt atât de luminați, ca să judece ce scriem de aici, căci om cuminte nu pōte să laude America, nu pentru omenii cari au moșioră și copii, ci aici este de trăit numai pentru a-eia, cari sunt de tot sāraci și vin cu familii cu tot, nu să fie bărbatul să lucre pentru 300 fl. de drum încōce și încolo și pe lângă acăsta subsistența lui aici și cheltuelile familiei acasă, și nu e sigur că are orî ba de lucru, că nu capetă; și numai ei sciu ce inimă duc, și decât un flecar scrie că are plată bună se iau și omenii, cari ar putē trăi acasă, după aur în vânt, dēră la urmă vōd ce au făcut, dēr e târziu. Decī ar fi bine, ca conducătorii poporului să convingă pe omenii, că nu lăcomia după mai mult face pe om fericit, ci mulțumirea, și cum ai potrivită avere și cumpētarea și odihna inimei, care o are omul numai în familia sa; că în America mulți sufer dureri trupesci și sufletesci, muncind și cât nu pot, ca să scape odată din jug și să vie acasă. Cine nu e tare lipsit, să rămână acasă și să nu-și vëndă libertatea.

Pavel Borzea, din Viștea de-jos.

Produțiuni și petreceri.

Duminecă în 17 Februarie a. c. s'a aranjat un frumos concert și s'a jucat o potrivită piesă teatrală în comuna Semlac din partea apusenă a comitatului Arad, adecă într'un sat dela marginile românilor, unde, durere, prea puțin se lucră pentru ridicarea în cultură a conaționaliilor noștri.

Programul vast a fost alcătuit cu deosebită îngrijire, ēr cāntările și declamările au succes peste așteptare. A plăcut mult monologul „Mama Anghelușă” de Alexandri și predat de tinerul Istin, precum și „Despărțirea Basarabiei”, care deși am auzit-o în multe concerte, nicāri nu m'a în-cāntat așa de mult, ca în depărtata comună Semlac, unde Romānii dau pilde vrednice de urmat chiar și de diferitele seminiși străine din sat.

Sfērșitul produțiunii, predarea comediei populare „Ce face dracu?” de T. Speranță, a încoronat cu succes nișuțele nobile ale frunțașului țeran *Teodor Suciu*, care cu multă tragere de inimă și-a întemeiat cor de 38 tineri, i-a instruit cu multă pricepere, fiind dēsul un bun dirigent și citerist și flautist al școlii musicale.

Jocul original al „actorilor” țerani a frapat și pe streinii, cari au umplut sala de joc a comunității ort. rom. din Semlac, care sală, mulțumită frunțașilor din Semlac, ați aduce frumoșe venite pentru scopurile culturale.

După teatru a urmat joc până dimineața și cu acăeasi căldură și însuflețire care e caracteristică Romānului de pretutindeni.

Ar fi de dorit, ca pilda țeranului inteligent din Semlac să o urmeze și alții mai ales cei de prin satele mārînașe cu Ungurii și peste tot cu străinii.

Însemnătatea corurilor populare trebuie să o înțelgă odată și acei frunțași cari până ați, fie din nepăsare, fie din trândăvie, nu și-au luat ostenelă să înceipeze un cor de adulți, cari nobilitându-se pe ei, să aducă plăcere și inimilor sătenilor.

Șoimuș, 24 Faur 1902.

Onorate D-le Redactor! Cu inimă plină de bucurie viu a-vē raporta despre unele fapte, cari merită a fi date la publicitate.

În comuna noastră Șoimuș (com. Șoimuș lagin), care e curat romānescă afară de doi jidovi și un ungar, locitorii ei fiind în bagă mai toți nu au fost adăpați din istorul culturale și așa fiind în mare nescurmă au fost foarte înșetați de dorul de învățatură, avēnd mai înainte nescce învățători cari nu se prea interesau de școlă. Causa pōte a fost dotațiunea slabă.

Dēr acum tocmai după dorința noastră avem învățator pe d-l *Alexandru Manu*, care de doi ani și jumătate se află în mijlocul nostru. Ține școlă în stare bună, cu un deosebit și-a început activitatea anului școlar, și-a scint atrage copiii la sine, înșel il iubesc ca pe un adevērat părinte.

Ca să vadă poporenii ce folos pōte aduce școlă la învățatura, încă în decursul aceluia an a arătat ce pōte face un învățator vrednic de chemarea sa, a dat o produțiune cu cāntări și dialoguri foarte instructive pentru popor. Asemenea făcut și în anul al doilea, ēr din vellele acelor produțiuni s'au cumpērat cărți pe sēma bibliotecii școlare.

Mult ne desfātēză și corul înființat d-sa, constātător din școlari și fete mai mārșore.

Forțe ne-a încāntat cele auzite și vădute la produțiunea declamatorico-teatrală ținută la 9 Faur a. c. când s'a predat printre doi elevi și șapte eleve poema „Destinul lui Traian”, de Vulcan. Cāntările încă au reușit foarte bine.

Al 10-lea punct din progr. a fost piesa teatrală „Ce face dracu?” de Th. D. Speranță predată cu istețime, o piesă foarte instructivă pentru popor, cu deosebire pentru bețivi.

În paușă a fost jucat istoricul „Călugărul” de cătră 9 tineri de ai noștri care joc pentru noi a fost ceva nou.

Senatul școlastic își ține de datorie a aduce d-lui învățator și pe acăsta cu mulțumită.

Stefan Sar,
membru al sen. școl.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 7 Martie. Guvernul turcesc fiind informat, că *Sarajoff* se află în Macedonia unde organizează bande spre a distruge linia ferată Constantinopol-Salonic, a dat ordin velleilor să ia măsură, punând și un premiu pentru prinderea lui Sarajoff.

Sabaț, 7 Martie. Pe Alavanticii nu l'a împușcat căpitanul *Nicolici*, ci gendarmii. Când Alavanticii a descărcat asupra lui Nicolici, garnisona constatătoare din 80 gendarmii și finanții a dat o salvă, așa că *Alavanticii* cădă nimerit de 80 de glonțe.

Literatură.

„*Cartea Durerii*” de Emil Bougaud, tradusă din originalul francez de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Daiann*. Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timișoara 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone plus 10 bani porto. Se află de vindare la Tipografia „*A. Mureșianu*”.

A apărut „*Cartea socrilor*” de Maron, o broșură h-zliă de 128 pagini, cuprindând peste 50 de poezii la adresa socrilor. Broșura oferă lectură foarte plăcută, mai ales pentru gineri. „*Cartea socrilor*” se poate procura și dela Tipografia „*A. Mureșianu*” în Brașov cu prețul de 1 cor. plus 5 bani porto.

Intrebuințarea gunoiului.

(Urmare.)

Locul îngrășat bine dă de trei și patru ori mai mult decât cel negunoiat. În te uită dumneta la chipul acesta, care arată două grămești de sfeclă pentru vite: grămada mai mare este de pe un loc îngrășat. Se vede din ochi, că este cel puțin de trei-ori mai mare, decât grămada cea mică, care este după aceeași întindere de loc. dăr negunoiat. Grămada mare a cântărit 669 kg., cea mică numai 193 kg. Adevărată minune, moșule!

3) *Sfecla de zahăr*, numită astfel pentru că din ea se scote zahăr, este cu rădăcina albă și mai mică. Ea nu suferă bălgar păios, ci de cel ros bine, care trebuie să se imprăscie tómnă, și nici-odată primăvara, când fi este vătămător; mai bine îi priese bălegarul de boi și vaci, cel de oi îi strică. Se pot căra până la 25 caré la pogon.

4) *Cartofii* se îngrășă potrivit, cu 20—25 caré la pogon. Gunoiul se fie mai mult putred, decât păios. El se cară și ingropă cu ogorul de tómnă său se imprăscie ierna și se ingropă primăvara la séménat. Fiind-că cartofii se séménă, ca și porumbul, pe urma plugului, putem pune gunoiul numai în brazda în care se pun și cartofii de séménă, decât avem bălegar puțin.

5) *Cicórea* nu suferă gunoie prospătă, ci se pune în al doilea său al treilea an după îngrășare.

— Dér de ce fel de cicóre vorbesci, domnule? Eu nu cunosc decât cicórea sélbatecă, care crește pe câmp și prin fenațe.

— Cicórea cultivată se trage din cea sálbatecă, este la fel, numai că face o rădăcină mai grosă, par'că ar fi de păstărnac. Rădăcinile le cumpără o fabrică din Bucuresci, care le usucă, le prăjesc și le macină, făcând din ele o făină, care se pune la cafea.

6) *Pentru tutun* se pun 20 caré bune de gunoi putred, mai bine tómnă înainte de ogor.

7) *Nutrețurile*, cum sunt măturile, porumbul séménat des și cosit, când îi dă spicul, apoi *borceagul* (amestec de mazărice și ovés) și *meiul* sunt foarte primitore de gunoi; pentru ele se pôte îngrășa locul ca și pentru porumb și sfeclă de nutreț.

— Dintre nutrețurile pomenite

de dumneta acuma, eu nu cunosc decât *meiul*. Cunosc și măturile pe cari le pun ómenii din Toroeni, de légă mături din spicele loc, ér cocenii îi pun pe foc séu fac garduri, ori infundă ceardacele cu ei.

— Tocmai de măturile, pe care le cunosc dumneta vorbesc eu, moșule: decât le sament mai des, prin imprăsciere, nu în cuiburi, ca de porumb, atunci nu creșe așa mari, dér sunt fragede și dulci, de le mănâncă vitele, nevoe mare. Apoi se fac așa de bine, încât cosesci tótă vara, de dai la vite cositură puțin pălită (ofelită), ba îți mai rămâne și de făcut fén; ér după cositură măturile odrălesc din nou și dai vitele la păscut în ele.

Imprejurul Bucurescilor, unde plugarii țin vaci pentru lapte și se hrănesc, vëndând laptele în oraș, se séménă multe mături pentru nutreț.

Tot așiderea și cu porumbul: decât-l séménăm des prin imprăsciere, dá un nutreț verde, mai tot așa de dulce ca și măturile.

Sătenii din Moldova séménă mult porumb de nutreț, pe care la nevoe și lipsă de fén îl cosesc mai fraged și-l usucă.

— Tomai își aduc aminte acuma de ceea-ce povestea feciorul meu Dinu, care și-a făcut miliția la artilerie în Roman: el ne spunea, că și porumbul pentru bóbe tot prin imprăștiere se séménă. de răsare des; ér la săpat ómenii îl răresc, așa că lasă numai un fir la un loc. Nu cumva este mai bine cum fac Moldovenii?

— Nu. moșule, tot mai bine este să pui porumbul pe brasdă fiind-că faci economie de séménă și îl poți rarița, însă cum ți-am spus, păcatul dumniovóstră este, că puneți cuiburile prea rar și lăsați prea multe fire în cuib.

— Dér borceagul, ce este domnule? N'o fi și asta vre-o snová din cărtile dumniovóstră, de nu s'a mai pomenit în țera românăscă?

— Se vede, moș Ióne, că nu prea ești purtat prin lume. Decă ai fi fost pe la Bucuresci, între alte lucruri nevédute și ne mai audite de dumneta, ai fi védut și borceagul: mazărica séménată la un loc cu ovésul; trei baniți de mazărice se amestecă cu o baniță și jumătate de ovés, se séménă primăvara timpuriu. Când mazăricea a dat în flóre. se cosesc și dá un nutreț verde séu un fén foarte hrănit.

Tóte aceste nutrețuri: măturile, porumbul, *meiul* și *borceagul*, lasă că cer pământ bun din fire, dér se fac cu atât mai bine, cu cât locul este mai bălegáros. De aceea pentru nutrețuri, ca și pentru porumb, trebuie să gunoim puternic.

Meiul dá de trei și patru ori mai mult, decât e bine îngrășat. Așa o probă făcută mai anii trecuți a dovedit, că pogonul negunoiat a dat vre-o 400 chilograme cositură verde, ér cel gunoiat aproape 20.000 chilograme.

Nu mă îndoesc, că cu vremea se vor pune și pe aci astfel de nutrețuri.

8) *Inul* și *cánepa* nu sufer gunoi păios, ci de cel ros, care se pune tómnă. Decă vei pune inul în bălgar păios, se face prea bățos și deci nu e bun de fuior.

Pentru *cánepă* este bun gunoiul de oi și găinașul.

Cenușa imprăsciată peste séménătura de in séu cânepă de curând răsărită, îi foloseace mult și o feresce de pureci.

9) *Trifoiul séu lucerna*, cum i-ai đis dumneta, domnule, se pôte îngrășa cu bălegar?

— Lucerna, ca mai tóte séménăturile de nutreț, cere și ea pământ

bogat, dér nu se pôte pune pe loc gunoit anume pentru ea, căci ar năpădi-o buruenile; ci mai bin se séménă după porumb, care se se fi îngrășat puternic.

Decă însă vedem, că lucerna este rară și crește incet și slab, atunci îi putem da tómnă târziu un strat subțire de gunoi mai mult putred, care la primăvara viitoare se grapă séu se grebléză, spre a înlătura păiușul, care bine înțeles, că nu se aruncă, ci se cară pe locul de porumb séu la grămada de compost. Alt îngrășământ foarte bun pentru lucernă este *mustul de bălegar*, adecă pișălăul scos din butoiul de lângă grămada de gunoi. după ce s-a indoit cu apă. Se cară astfel vre-o 1500—2000 vedre la pogon. Mai este încă un îngrășământ foarte bun pentru lucernă, anume *compostul*, despre care am să-ți vorbesc, după-ce voi isprăvi cu gunoiul.

(Va urma.)

Rachiul de pere.

Rachiul de pere este tot atât de bun ca și ori-care altul, vorba este numai să se soie cum trebuie destilat.

Perele care se coc în Octomvrie și Noemvrie, pot slui la fabricațiunea rachiului, în loc de a fi lăsate să se strice și să putredescă.

Pentru fabricațiunea rachiului de pere se preferă în tot-déuna acele pere, cari nu sunt prea còpte. De aceea trebuie să se depărteze cu cea mai mare grijă tóte perele acre, bătute séu cari au început a-se putred.

Se operéză punând mai întâi perele să fermenteze pentru a-le puté destila în urmă, fie înseși fructele numai în zémalor.

Procedeu de dintăi însă este acela care dá cea mai mare cătime de rachi și calitatea cea mai bună.

Cel mai bun metod pentru punerea perelor la fierbere și tot-odată și cel mai simplu consistă în a turna perele într'un hărdău séu într'o puțină aflătore într'un local, în care se întreține o temperatură de 18—20 grade centigrade.

În tot timpul fierberii, hărdăul séu putina trebuie să fie bine acoperite și bine astupate.

Operațiunea fermentară e terminată dupa-ce a început degajarea acidului carbonic. În momentul acesta tot conținutul hărdăului séu al putinei trebuie să se tórne în cazane, afară de casuri când cine-va e nevoit să întârzie destilațiunea.

Pentru a evita fermentațiunile secundare vătămătoare produsului, trebuie să se astupe hermetic vasele înainte ce fermentația se fie terminată. Decă temperatura este terminată, fermentațiunea va dura aproape două săptămâni.

Un alambic după ultimul model este firesc tot-déuna preferabil unui alambic (aparăt pentru destilarea liquidelor) de sistem vechi.

Va fi de asemenea bine să se evite ca fructele să nu se formeze în o masă desă și în consecință se va turna în alambic, înainte de a-se introduce în el mustul fermentat, o proporțiune anumită de apă fierbinte, fără a încălzi cazanul printr'un foc prea repede.

Mai există încă și un alt procedeu, care este foarte laudat pentru rezultatele ce se obține printr'ensul.

Se tórna repede într'un hărdău séu într'o puțină, apoi se stropesc cu apă căldică și după aceea se lasă să fermenteze. Culegându-se zéma, se mai stringe o cantitate de apă, apoi se așteptă implinirea fermentațiunei, observând că mustul séu nu aibă nici odată densitate mai mare de 8—10 grade.

Cu depositul rămas în urma ultimei spălături a vasului, se procedéză apoi la macerațiunea fructelor noue.

Destilațiunea perelor preparate după unul din aceste două metode, dá un rachi escelent.

(„Gaz. Țér.”)

P O V E Ţ E.

Prăsirea plantelor pentru gardul viu. În cazul când nu găsim în vre-o pădure din apropiere plantele de cari avem nevoe spre a-ne forma gardul viu, atunci le prăsim din séménă. Séménțele de păducel, glădiță, etc se séménă pe rázore. Pământul trebuie bine și adenc săpat, apoi se procede la séménat, deschidând șentulețe cu depărtare între ele de 25—30 c. m. și apoi se ingropă séménțele la o adencime de 5—7 c. m.; séménțele se acopere cu țerină ori cu gunoi putred amestecat cu pământ, după aceea se apasă puțin cu mâinile, ori cu o scândurice séu mai bine cu leașa sapei; după acesta se udă. Udatul se va face regulat cel puțin de două-ori pe săptămână, se plivesc buruenile ori de câte-ori se simte nevoe, se scormonesce pământul regulat, ca să nu se bătăturască.

Aceste lucrări se urméză până ce plantele încep a incolți. Séménatul se face cu preferință primăvara îndată ce s'a luat zăpada și umedela permite a-se puté lucra pământul. Se pôte séménă și tómnă; însă numai în arare casuri. Séménțele de păducel se pôte procura tómnă după-ce fructele s'au copt bine; ér cele de glădiță în timpul ernei séu primăverei, după-ce tecile s'au copt cu desevêșire. Simburii de păducel răsar după un an dela séménare, ceilalți răsar mai repede.

Locul unde voim a face gardul viu se sapă de tómnă la o adencime de 50—80 centimetri și pe o lărgime de un metru Pământul desfundat rămâne expus gerului și influențelor atmosferice în timpul iernei; ér pentru plantatul de tómnă se desfundă pământul prin influența aerului, căldurei și apei din plóie să se măruntescă.

Mătrăguna.

Legendă.

Un tînér se îndrăgostise într'o fată. Tînérul era bogat, fata asemenea, și erau frumoși și potriviți ca doi porumbi. Părinții lor bucurându-se de ei, așteptau cu mult dor césul în care se vor cununa.

— „De cum te-am védut, m'ai fermecat”, đise el.

— „De cum te-am védut te iubesc”, đise ea, și se sărutară la umbra unui paltin, lângă care se întâlneau, venind amândoi cu două oluri de apă dela fântână. Sorele tocmai atunci răsăria. Pe câmp era miros de flori, pe flori bobî de rouă, încât se părea că-s presărate cu diamant. Albinele culegeau suc dulce, fluturii sburau șagălnici printre crengile iasminilor.

— „Peste o lună ne va fi cununia”, continuă el.

— „Sé o aducă Dumneđu, și césul în care se va întempla, să fie cu noroc”, đise ea.

Un flutur negru se anină de costița ei. El îl prinse și-i rupse aripile, căci în dragostea lui nemărginită o teamea și de fluturi.

Mama pădurii, cu ochi scálđăți în sânge, călare pe viscolul de vară, grăbia spre ei.

— „Caută ce vânt apucă, să grăbim acasă” đise ea, „să nu ne apuce pe aici vreme grea”.

— „Sé n'ai témă, îngrășule”, đise el, „că nu suntem departe de sat și de-am fi la marginea lumii, de ești cu mine, n'avea frică de nimica, că eu cu viața mea te-oi apăra de ori-ce réu, đise el.

Pe cer se îmbulziau norii, fulgera și tuna, încât de frică nici păsările nu mai ciripeau, ci s'au ascuns tóte în cuiburii.

— „Încă un sărut, iubita mea...”

Ei se sărutară și când voră să plece acasă, Mama pădurii ajunse la ei. Fata se speria, căci vedea ca asta n'a mai vădit în viața ei. Tinerul își strinse alăsa la piept, căci luă el sēmă, că fata de frică îngălbenise.

— „Ce ai făcut, nemernicule“, îl agrăi pe tiner Mama pădurii aruncând pară de foc din gură, „mi-ai ologit pe cel mai iubit din feții mei“.

Tinerul se uită uimit la ea, fără să scoie ce se-i răspundă.

— „Fluturul pe care tu l'ai despoiat de aripă mai înainte, a fost fiul meu cel mai iubit; el s'a îndrăgostit în fata asta și cu putere dela mine a voit să o fărmece, și tu nu l'ai lăsat.“

— „Mi-a stat în drept“ duse el, „și chiar și cu prețul vieții mele încă a-și fi apărato de el.“

— „Ai drept“, duse ea, „dăr să nu-i fi rupt aripile, când trebuia să scii, că el fără de aceea n'o să potă sbura.“

— „Nici praf de flōre nu sufăr, de e venit din îndemn rău, pe iubita mea“, duse el cu hotărîre.

— „Clipele vieții vōstre sunt numărate“, duse ea măniosă.

Fata cădū în brațele tinerului, care și el își perdū puterea.

Mama pădurii le scōse la amēdoi inimile din piept, le tăia prin mijloc și scupă în ele venin din inima ei, și-apoi le îngropă în pământ.

Trupurile lor ajunseră mănecare de ospetie pe sēma corbilor și a vulturilor.

În cealaltă și din inimile lor rēsărit-au două fire de mărăgună, m-nirea căreia e să se întrebuinteze la făcutul farmecelor de iubire și de ură.

Antoniu Popp.

Boii lui Anibal și boii lui Dewett.

Nimic nou sub sōre. Așa începe d-l Charles Laurent primul sēu articol din „Le Matin“

În anul 219 înainte de Christos, sunt două-șeci și unu de secole și două-șeci și unu de ani, o armată mică dăr comandată de un brav și genial căpitan, se găsia în pericol d'a fi bătută și prinsă în mijlocul Italiei. Ea începuse rēsboiul cătră fi-nele anului precedent, cu un efectiv mai mare decât al adversarului sēu, dăr i-a trebuit să se ducă în Africa și Spania, traversând peninsula de la un capăt la celalt, să trecă Pirineii, să ocolēscă munții Galii, să urce Alpii și să se scobōre din înălțimele ghetarilor, unde trădarea o pân-dea și o silea să se bată, pentru a-se găsi în fața legiunilor romane comandate de Scipione, Sempronius, Marcus și Fabius.

Dăr cum Anibal se găsia în capul ei, a triumfat peste tot: și contra depărtării și iernei, contra legionarilor și cavalerilor, în contra potriotismului Romanilor și a ostenelei sale proprii.

La Trebia și la Trasimene a fost victoriosă pierdēnd două treimi din opt-șeci de mii de omeni din infanteria sa, jumătate din cavalerie și toți elefanții sēi, dăr după ce reușise să mute teatrul rēsboiului în inima țerei dușmanului, rēsboiū care până atunci pustiise Africa, ruină Cartegena și consacrase Romei preponderența în totă lumea.

Cu tōte acestea, lucrurile începură să ia altă față.

În contra curagiului fericit și îndemnativ al lui Anibal începū să se ridice răbdarea obstinată a Romanilor.

Pentru a scāpa republica, dictatorul începū să se resemneze și nu-și mai încercă norocul în bătălii, el începū să manevreze, să se adune, resistând pas cu pas, și lucrând în tōte puterile sale, ca să strîngă pe inamic într'un cerc de fier, ca să-l potă prinde ca pe o fiară sălbatică, pe care nu vrē să o ucidă, dăr să o flămândească. Nădejdea sa era, că barbarii cartaginesului vor începe să desereteze și că mercenarii sēi siliți, că nu pot a-și lua plata serviciilor lor și fructul pradei, se vor da la acte de indisciplină.

Trebuia câștigat timp, pentru-ca să câștige partida, așa gândea Fabius Cunctator.

*

Când Anibal sosi la Apulia, el cređu momentul sosit. Capua nu-i deschise porțile, și el se vedū silit a se întōrce pe urma sa, retragerea putea să-i fie tăiată. Se încercă.

Fabius aședă o mare garnisonă la Casilinum și ocupă în mod solid tōte înălțimile, cari dominau malul drept al Volturnei, construind d'alungul acestei linii de oprire retransămante întărite din loc în loc prin turnuri, pentru observații și capabile să potă resista la atacuri, ceea-ce se cheamă astă-đi blockhouse.

Mulțumită acestor prevederi strategice, el nădăjduia să oblige pe dușmani să iasă prin singura cale rēmasă deschisă și pe care se aședă el însuși cu grosul armatei sale.

Anibal părea pierdut. Din orī ce parte se întorcea, gāsia pe adversar gata să-l primēscă. Imposibil să mai stea pe loc. Localitatea era ruinată și nu mai oferea nici o resursă. Imposibil să mai mērgă înainte, căci se împedeca de orașe bine apărute. Imposibil să se mai întōrcă înapoi, fără să dea bătaia în condițiuni desastrose pentru el.

Marele căpitan voi s'o sfișească cât mai repede posibil și să taie linia fortificată cătră care au vrut să-l împingă. El strinse tot ce-i mai rămăsese din cavaleria sa, trupe ușōre, arcași îndemnativi, fantezini capabili să se urce pe coline și munți și le ordonă să ia retransămantele romane, șanțurile și blockhousele lor.

Dăr pentru a le înlesni sarcina și a aduce desordine în rândurile legionarilor, asvīrli înaintea lor cirēda sa de boi. Aceste sērmane dobitoce au fost din vreme speriate, băgate în grōză prin înțepături de bolduri, legându-le de cōrne tot felul de uscături apiinse, care răspândeau în întunericul nopții mii și mii de puncte roșii, care dedeau înălțimilor aspectul iadului.

Boii sfărmară tot ce întâlneiră în calea lor. Fringhiile legate de țărūși fură rupte, rēsturnară meterezele; cei dintăi cădūră în șanțuri, ér cu hoiturile lor umplură golurile, cei de pe urma lor trecūră înainte peste corpurile celor dintăi. Orbiți de fumul ce produceau focurile din cōrnele lor, speriați de luminele de cari voiau să se scape, fugeau înainte de prăpădeau totul, sparseră rēndurile soldaților, alții fugind la drēpta sēu la stānga învélură pe inamic, ca prin cea mai savantă manevră.

Și după boi, soldații lui Anibal, asvīrliți cu aceeași furie, alergând și profitând de lărgimea drumului, omoria omenii demoralizați prin spaimă, sdrobind tot înaintea lor și deschidēnd o eșire largă restului armatei, pe care Fabius Cunctator cređuse că li-o închisese.

Anibal a bătut pe Romanii, ca și Dewett acum în urmă pe Englezii: cu boii.

Judecata lui Caraiman-Pașa.

În timpul, pe când guvernă în Siria Caraiman-Pașa, poreclit măcelarul, din cauza crūđimilor sale, locuia tot în același loc un tiner neguțator creștin, care, cu totă tirănia pașei în contra creștinilor, sciu să-i câștige ocrotirea. Acest neguțator avea o casă frumōsă cu două caturi, în care locuia cu tatăl sēu cel bētrân. În catul de sus ședea tatăl-sēu, ér în cel de jos locuia dēnsul.

După-ce se însură, tinerul rugă pe bētrân, ca să-i lase lui catul de sus numai pentru câte-va sēptemăni, și până atunci tot el să ședă jos. Bētrânul se învōi și astfel tinerii locuiră sus și bētrânul jos. Tre-cēnd acest termen, fiul mai puse un termen, și din amănări în amănări merse astfel, până-ce odată nedemul fiu, uitându-și recunoscința, ce era dator tatălui sēu, și spuse curat, ca să nu cuteze a mai cere catul de sus, ci să se mulțumēscă cu cel de jos. Astfel de muștrări întâmpina tatăl adesea, dăr le suferi, ca unul ce-și iubia

fōrte mult copilul cel nevrednic de atāta iubire.

În vremea acēsta, Pașa, căruia nimic nu-i scāpa din vedere, află prin spionii sēi despre acēstă întēmplare. El chemă iute pe neguțator la sine, și tinerul sciindu-se bine cu guvernatorul, veni fără nici o tēmă. Când intră însē și vedū pe pașa, stānd în camera de judecată, incunjurat de diregătorii sēi. pricepū îndată, că e ceva la mijloc și începū să tremure de frică și să-și schimbe fața.

— Ce lege ai tu bre? îl întrebă Pașa, aruncând asupra-i o cătătură grōznică.

— Eu... eu... sunt creștin, după cum Măria Ta, răspunse îngănând neguțatorul.

— Creștin? Miști! Inchină-te ca creștinii, ca să te vedem și noi!

Atunci tinerul făcū sēmnu crucei.

— Nu așa bre? strigă Pașa, punēnd mâna pe pumnal; și cu glas tare și vorbele ce se đic, când se face acest semn!

— În numele tatălui, și al fiului, și al sfantului duh.

— Mai spune încă odată, însē cu glas tare, căci eu sunt bētrân și nu prea auđ așa de bine.

Neguțatorul, vrēnd-nevrēnd, puse trei degete pe frunte și strigă fōrte tare: În numele tatălui etc. etc.

— A! a ticălosule! strigă Pașa; tatăl este pe frunte și fiul este pe piept.... Scii tu ce însemnăză acēsta? Tatăl este sus, ér fiul jos! Mergî, întōrce-te acasă și, dēcă într'un șfert de cēs n'o fi și acolo tot așa, apoi să scii, că capul tēu nu va mai sta acolo, unde stă acum!! Eșii!!!

Neguțatorul se întōrse ca fulgerul acasă, cădū la picioarele tatălui sēu, rugându-l ca să-l ierte de ceea-ce făcuse; apoi împlini porunca Pașii din cuvēnt în cuvēnt.

Cura băilor de burueni depurative.

„Dinșoreanu“ Plocești. Cu acēstă cură ușōră de aplicat și de urmat se potē restabili ori-ce, suferind de ori-ce bōlă, în ori-ce timp al anului, fără tēmă de rēcělă. La bōlele de cancer, tuberculosă, epilepsie, hemoroide, paralizie totală sēu parțială, hemiplegie, etc. fac angajamente garantate pentru restabilirea sănētății. Cei cari se pot acomoda în locuința lor, se pot curarisi singuri acasă, după o instrucție specială bōlei cerută de suferind. Consultul prin corespondență fără instrucție e gratuit, asemenea e gratuită și instrucția pentru cei ce vor dovedi, că sunt sērăci fără mijlōce. La casuri grave, unde mōrtea ar amenința viața, și medicina nu mai potē da ajutorul dorit, pentru salvarea celui în pericol mă potē chema ori-cine telegrafic. Dinșoreanu, physiolog-hidropat.

Suferințe dureroase causēză șoldina și reumatismul. Alifia lui Zoltan — cum dovedesce mulțimea scrisorilor de recunoscință — vindecă suferințele cele mai grele de reumatism după vre-o câte-va fricțiuni. Sē capētă în Farmacia lui Béla Zoltan, în Budapesta. Sticla 2 corōne.

Calendarul sēptemănei.

FEBRUAR (1902) are 28 đile. FAUR.

Table with 3 columns: Zilele, Călend. Iul. v., Călend. Greg. Rows include Dum., Lun., Marți, Merc., Joi, Viner, Săm.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie n. 1902.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Renta ung. de aur 4%, Renta de corōne ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Acții de-ale Bāncei ung. de credit. 715.—, Acții de-ale Bāncei austr. de credit. 679.50, Napoleondorī 19.07, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Martie n. 1902.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Bancnota rom. Cump. 18.94 Vēnd. 18.98, Argint român. 18.80, Napoleondorī 19.—, etc.

Bursa de București

din 5 Mart. 1902.

Table with 4 columns: Valori, Doz. bōndă, Scad. cup., Cu banl gata. Rows include Renta amortisabilă, Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, Banca Națion. ult. iv. 8.—, etc.

Seompturi:

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Banca nat. a Rom. 6 1/2%, Avansuri pe efecte 7, Banca agricolă 1, Londra 3, Viena 4.—, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 5 Mart. 1902

Table with 3 columns: Sēmînțe, Cuali-tatea per Hect., Prețul per 100 chilogram. Rows include Grāu Bănătenesc, Grāu dela Tisa, Grāu de Pesta, etc.

Sēmînțe vechi ori nouă

Table with 3 columns: Sēmînțe vechi ori nouă, Soiul, Cuali-tatea per Hect., Prețul per 100 chilogram. Rows include Sēcara, Orz, Ovēs, Cucuruz, etc.

Produse div.

Table with 3 columns: Produse div., Soiul, Cursul. Rows include Sām. de trifoiă, Ulei de rapiță, Unsōre de porc, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela Tipografia „AURORA”, A. Todoran

— din Gherla — Szamosujvár, —

se pot procura următoarele cărți:

Preț. Coróne.

Cuvântări pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în D-nul adormitul — *Iustin Papiu*, 48 predicii pe 38 Dumineci . . . 4.40

Cuvântări bisericesti (acomodate pentru ori-ce timp) de I. Papiu, Tom. I. Ed. II. 2.40

Cuvântări bisericesti la toate sârb. de peste an de I. Papiu . . . 3.—

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de I. Papiu . . . 3.—

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar . . . 2.—

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Budu, vicar . . . 80

Cuvinte de aur sêu învățături înțelepte date de un părinte fiului sêu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea . . . 1.60

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș . . . 50

Mama Sfântului Augustin, tradusă de Salba . . . 2.—

Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu . . . 80

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumina. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului . . . 1.60

Istoria icónei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula . . . 20

Bocete, adevăcă cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul . . . 80

No mă uita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. — 50

Omni și lumen, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul . . . 16

Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul . . . 20

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. . . 1.20

Bucetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat . . . 50

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . 20

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învăt. Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi — 60

Ca 18 ilustrațiuni pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu . . . 50

Carnetul roșu. O interesantă novelă nihilistă, trad. din germ. de Moșul . . . 60

Cartea plugarilor sêu povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor și celelalte ramuri ale economiei de I. Georgescu . . . 50

Codrean, Craiul codrului, de George Simu . . . 12

Cântăreța. Novelă de Dem. Dan . . . 30

Carmen Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicórá, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. . . 20

Chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de P. Reteganul . . . 56

125 Chiuituri de cari strigă feciorii în joc . . . 24

Cu vârful penei Scrieri satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monológe. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare . . . 1.—

Din poveștile lui Esop de Aron Boca Velcherianul . . . 16

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Vicar Rusu . . . 60

Dile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — ou o prefață de G. Simu . . . 30

Felicitări în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua născerei și ziua numelui cătră tată, mamă, moș, unchiu, mătușe, nănași, tatori, preoți, învățatori și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlastice, de George Simu . . . 40

Preț. Coróne.

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. — 16

Geografia și Istoria în școala populară. Manual compus conform planului de lecțiuni a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învățator . . . 80

Gruia lui Novac . . . 20

Horia Ini Plutea Vitezul . . . 12

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar . . . 20

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambra . . . 24

Împărăția țiganilor pe vârful unui plop de A. Boca Velcherianul . . . 16

IONEL. Educațiunea unui bun copil, cante pentru părinți și educatori, de V. Gr. Borgovan . . . 2.—

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf . . . 60

Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp . . . 40

Lira Sionului sêu cântarea sărbătorilor. — Poezii religioase-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o precuvântare de G. Simu . . . 50

Monológe de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neaștepte . . . 08

Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bătrân . . . 16

Nr. 3. La Anul-nou . . . 08

Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut . . . 08

Nr. 5. O pățanie . . . 08

Merinde dela școlă sêu învățături pentru popor, culese din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa . . . 1.20

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . 30

Musa Someșană. Poezii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bognarin. Partea I. Balade — 05

Nr. 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco . . . 40

Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu . . . 1.20

Opăsură. Cât cioplite cât pilita și la lume împărțite, de I. P. Reteganul — 80

Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea novej „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar . . . 20

Pacălitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul . . . 08

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela cor. 2.40) la . . . 1.20

Povestea Pascunii sêu creștința deșertă populară. De Ar. Boca Velcherianul — 16

Părintele Nicolae. Schița din viața preoților, de G. Simu . . . 60

Pietatea poporului român, sêu cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfințe și în procesiuni. Compusă de doi preoți gr. cat. Mureșeni din diec. gr. cat. a Oradei-mare . . . 20

Pe pragul mormântului. Versuri funebrele, de G. Simu . . . 50

Păcălă și Tândală. Poveste de G. Cătană . . . 20

Prietenul sătenui român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul . . . 60

Pilde și sfaturi pentru popor de I. Popp Reteganul . . . 60

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé . . . 12

Poveștile Bănatului, de George Cătană, învățator. Tom. I, II, III á 50 fil., toate 3 tomurile . . . 1.30

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul . . . 20

Preț. Coróne.

Dialogul țiganului cu S. Petru în porța raiului de Aron Boca Velch. — 50

Renascerea limbii române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II. și III. Prețul fie-ărei broș. . . 80

Ambele de-odată . . . 1.40

Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja — 60

Românul în sat și la ôste, de Ioan Pop Reteganul . . . 30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. . . 2.—

Supplex Libellus Valachorum. 1791. — Text original, de Dr. E. Dăian . . . 1.—

Suspîn și zimbire. Poezii și prosă de Ant. Popp . . . 80

Starostele sêu datini dela nuștile Românilor ardeleni de I. Popp Reteg. — 30

Trandafir și vioarele. Poezii populare de I. P. Reteganul. Edițiunea a III. . . 60

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul . . . 16

Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul . . . 16

Ultimul sicăstru. Tradițiune de George Simu . . . 12

Un cuvânt cătră frații români despre filoxera omenimei sêu vinarsul, de Aron Boca . . . 20

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. . . 50

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III. . . 2.40

Omni. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană . . . 50

Orar General pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator, de Georgiu Magyar . . . 80

Vięta P. C. Verg. Maria, de C. Darabant . . . 30

Zina Câmpiei, de A. Boca Velch. — 16

Zidirea lumii, Adam și Eva. Originea sfinteii cruci și cele 12 Vineri, de I. Pop Reteganul . . . 16

Cărți de rugăciuni:

Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măriiului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păcașiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ediț. V., corésă și amplificată. — Legată simplu . . . 1.—

legată în pânză . . . 1.60

legată în piele . . . 3.20

„ catifea . . . 5.— 7.60

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplu . . . 1.—

legat cu pânză . . . 1.60

„ „ piele și aurit . . . 3.20

„ „ legătură de lux . . . 5.— 7.60

Micni mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat . . . 44

Cărticica de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumoșe. Prețul unui exemplar legat . . . 20

Visul Prea Sfinteii Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Prețul unui exemplar legat și espedat franco este . . . 20

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spedit franco — 24

Din „Literatura populară”, de Domăniu Dogariu.

Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitul caraghios al economilor de vite (Mocani-lor) din Săcele. Prețul . . . 12

Preț. Coróne.

Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele. — 12

Nr. 3. Insurătoarea Sorelui (basm) — 12

Nr. 4. Fiul bucătăresei împăratului (basm) . . . 12

Nr. 5. Vacărelul (basm) . . . 12

Nr. 6. Diana, đina munților și Fata de împărat cu mânie tăiate (2 basmuri), — 12

Nr. 7. Cinci dialoguri întocmite pentru elevii școlii popor. menite ca producțiuni la esamene și alte festivități școl. . . 20

Nr. 8. Spiridon și Niculae (basm) — 12

Nr. 9. Fiul oii (basm) . . . 12

Nr. 10. Povestiri și anecdot. pop. — 20

Biblioteca teatrală a „Aurorii”.

Nr. 1. Calea dréptă e cea mai bună comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant . . . 20

Nr. 2. Paza Maicii sfințe. Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp . . . 24

Nr. 3. Otrava de hărciog. Comediă într'un act, de Ant. Popp . . . 16

Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologna . . . 20

Nr. 5. Di-creștă fără voiă. Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant . . . 24

Nr. 6. Crescătorul. Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant . . . 20

Nr. 7. Otrava femeiască, comedie de I. Țințar . . . 20

Nr. 8. Distrășii. Comediă într'un act de C. Darabant . . . 20

Cărți de școală aprobate

și recunoscute ca cele mai bune și mai metodicesel de Vasile Petri:

Nou ABCD-ar românesc. Edițiunea XII emendată și aprobată de înaltul min. reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul sêu nr. 16.006 din a. 1889.

Prețul unui exemplar legat . . . 50

Legendar sêu carte de cetire pentru școllele populare. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul sêu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat . . . 1.—

Tot de același autor:

Școala română. Fôie pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învățământ și ale organelor acestora. Anul III, IV. și V. (I. și II. e epuizat. Fie-care an 1 fl., cu porto . . . 2.20

Școala practică. Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II. III. și VI. (I. e epuizat), fie-care 2 — cu porto . . . 2.20

Plan de lecțiuni pentru școllele românesel. Intocmit pe 30 de săptămâni — 50 cu porto . . . 60

Plan de învățământ pentru școllele populare nemaghiare, în înțelesul articolului de lege XXXVIII. din 1868 și 1879. Edat în urma ordinațiunei minist. reg. ung. de culte și instruct. publ. din 29 Iunie 1889, Nr. 17.284. Prețul . . . 44

Legea de pensiuie pentru învățatorii populari din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă, prețul . . . 44

Scriptologia sêu modul de a învăța cetitul scriind. Indreptar pentru învățatori la tractarea cetitului în școlă . . . 2.—

„Căldarul Plugarului” pe anul 1902. Pretul unui exemplar . . . 50

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Recuise de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficióse.

Tipografia noastră primesce spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Catalóge se trimit ori-și-cui gratis și franco.

Vândătorilor se dá rabatul cuvenit.

Tóte comandele a se adresa la: **Tipografia „AURORA” A. Todoran,** in Gherla — Szamosujvár.

Nr. 3217—1902

PUBLIcaȚIUNE

referitoare la măsurarea și prescrierea taxei pentru apa și minimul taxei pentru apă pe anul 1902.

Prin această se aduce la cunoștința generală că conspectul despre măsurarea taxelor de apă pe anul 1902 este pregătit și se poate lua în vedere de ori-cine la oficiul de dare orășenesc în timpul dela 15 până inclusive 29 Martie 1902 în orele dela 8—12 a. m.

Eventualele reclame contra măsurării taxelor de apă și minimului taxei de apă sunt a-se înainta la magistratul orășenesc în scris și fără timbru în termen de alte 8 zile adică până în 8 Aprilie 1902, pentru-că reclamațiunile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Brașov, 28 Februarie 1902.

(499,1-1)

Magistratul orășenesc.

In negoțul meu de băcănie și bumbăcărie se primesce ca

„în vătăcel“

un tiner, care a absolvat cel puțin 3 cl. gimnasiale séu reale.

Se cere cunoștința limbelor române, germane și maghiare.

Nicol. Dușoiu
Brașov.

DEPOSIT
de articole
igienice.

DEPOSIT
de mărfuri de gumi
din Paris.

J. REIF Specialist, VIENA

I., Brandstätte 3.

Prețuri curente în coverte închise franco și gratis.

Trimiterea în provincie cu Rambursă.
Discreț. à K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Kwizda

Korneuburg.

PRAV NUTRITOR de vite.

Mijloc dietetic, pentru cai, vite cornate și oi.

De 50 ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, contra lipsei de mâncare, mistuirii rele și spre în bunătațirea laptelui și înmulțirea laptelui de vacă.

Prețul unei cutii e. 1.40 b. 1/2 cutie — 70 bani.

— Veritabil numai cu marca de sus —

Se capătă în toate farmaciile și drog. din Austr.-Ung.

— Deposit principal la

FRANZ JOH. KWIZDA

k. u. k. oester. k. rumän. u. fürstl. bulg. Hoflieferant

Kreis-Apotheker KORNEUBURG bei Wien.

CZUBA-DUROZIER & Cie.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Cognac

Prăvălie de închiriat.

Prăvălia din casă mea cu poziție foarte favorabilă,

— **Brașov, Târgul inului nr. 24, este de închiriat,** —
pentru un șir de ani, pe lângă condițiuni de tot avantajoase.

Prăvălia ar sta dela 1 Aprilie a. c. st. n la dispoziție, așa că noul chiriaș mult la 1-a Maiu a. c. ar pute deschide comerțul séu.

Informațiuni detaliate prin scrisoare se dau de proprietarul

George G. Stefanovici București, Strada 13, nr. 161,

séu dela firma Dimitrie Eremias Nepoții Brașov.

3-3

Prețuri de tot ieftine!

Aduc la cunoștința on. public, că în

Salonul de resturi

Strada neagră nr. 55

au sosit în transport de mărfuri și se vinde cu prețuri ne mai pomenite de ieftine.

Cu totă stima

Julius Reschner.

Prețuri de tot ieftine.

De închiriat

Parterul din casa nr. 12 nou 333 v Târgul boilor în corn, acomodată de crîmă. **sé dá închirie dela 1a Aprilie 1902.**

Deslașiți dá advocatul Puscaru, la „Albina“.

Scăparea familiei.

Inscripțiunea de mai sus într'adevăr o merită

„Picăturile rusesci“

ce se prepară în farmacia D-lui VASILIE MIJIN din Melencze.

Aceste „Picături rusesci“ ar trebui se nu lipsescă din nici o casă. Ele sunt un mijloc neîntrecut și esecelent contra durerilor interne, de stomac, mistuire, materită și intestine.

În timpul cel mai scurt dispar durerile amintite; lucră într'un mod binefăcătoriu contra sgârçiturilor, vînturilor (colică) și diarhoie, delătură grêta și neplăcerile provenite în urma stricării stomacului și din rēcělă, liniștesc grêta și face apetit; delătură respirațiunea grea, în lipsă extremă potolește tusa și ajută la desfacerea flegmei, pusă pe puțină vată la dinți gănuși ușurează durerea.

Prețul 1 cor. 60 bani (80 cr.)

Dacă se trimite înainte 2 cor. (1 fl.) medicamentul se expedeză francat.

„Picăturile rusesci“ veritabile se pot căpăta numai în farmacia

D-lui VASILIE MIJIN în Melencze,

B-20. (42^a) (comitatul Torontal)

Publicațiune.

Imobilele aparținătoare moștenirii după Dr. Ferdinand Otoban sunt specificate mai jos în mod amănunțit,

se vor vinde în 20 Martie a. c.

în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Brașov, Strada Văm Nr. 17—15) prin licitațiune publică, ce se va ține acolo de bunăvoință începînd dela orele 9 dimineața.

Imobilele se vor vinde și sub prețul fixat. Moștenitorii își rezervă dreptul de a primi séu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite și înscris până la orele 9 a. m. din ziua licitației la notariul reg., care ține licitația, și acestea se vor deschide după terminarea licitației verbale.

Condițiunile amănunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

1. Casă de lemn, în Brașov (Scheiu) Podul Crețului, nr. 107 nou (676 vechi) indusă în cartea funduară nr. 2660, nrii top. 3348, 3349. 200
  2. Villa din Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 10,961 A + 25,404/12 nr. top. 16,00
  3. În Bacîfulu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de pome, odăile folosite pentru locuință de vară, dimpreună cu mobilierul, indusă în cartea funduară nr. 598 A + 1629/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top. 20,00
  4. În Bacîfulu casa nr. 445, cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară nr. 598 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2, nrii top. 10,00
  5. În Elöpatak stațiune balneară așa numita „Villa Zona“ cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top. 14,00
  6. Casele din Brașov, Strada Porții nr. 16 și cel vechi nr. 488, induse în cartea funduară Nr 2660. nr. top. 5434 și casa din strada Spitalului nr. 11 nou și cel vechi 475, nr. top. 5420. două case legate una de alta (fost Hotel Baroș), la olaltă 130,00
  7. Imobilul din Apacza loc de dîdire indus în cartea funduară nr. 1011, nrii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2 80
- Vadiu de 10% din prețul imobilelor este a se depune în bani gata séu în hârtii de valoare, ér la oferte înscris este a se alătura și vadiu Brașov, 26 Februarie 1902

Moștenitorii răposatului

Dr. Ferdinand Otoban.

2 4

Marfă bună, ieftină și frumoasă.

Deschidere de prăvălie.

Subserisul ám onóre a aduce la cunoștința P. t. public, că **am deschis în Strada Căldărarilor nr. 9—11**

O prăvălie de vestminte moderne,
pentru copii și bărbați.

Cu ajutorul cunoștințelor mele speciale și al capitalului, de care dispun, mă aflu în poziția de a comanda articoliile din specialitatea mea, la primele fabrici, prin cea-ce pot garanta onorațiilor mei mușterii un serviciu punctual și bun.

Cu stima

ASCHER.

Marfă ieftină, bună și frumoasă.

Strada Căldărarilor nr. 9—11.

Strada Căldărarilor nr. 9—11.

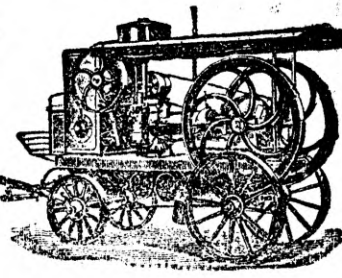
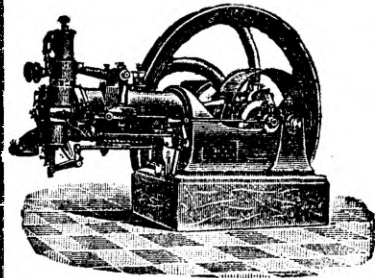
Cumpărători de motore

înainte de a cumpăra, sé se convingă care este fabricatul
— **cel mai bun.** —

Fabrica de motore

din Drazda, soc. pe acții.
(fost Hille)

Fabrică cele mai bune Motore cu Benzin și Gaz. Locomobile cu

Benzin pentru mori. Mașini perfecte simple, trainice sigure și spese puținé la regie. Stau la dispoziție cele mai mulțumitoare referențe, despre mașinele liferate.

Representanța generală și deposit de mostre la

IGNAZ GELLÉRT & C-o Budapest

VI. Theresienring 41, (lângă gara de Vest).

La esposiții și examinări de concurență distinsă cu prețurile prime.

1—13, 14b,

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde

la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.